

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รวิวรรณ ไชยเมือง¹ และนางลักษณ์ เขียนงาม²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น งานวิจัยนี้อยู่ในระยะที่ 1 ของโครงการ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร 2. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนสุขศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ข้อมูลได้มาจากโรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยทั้งสิ้น 11 แห่ง 3. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูผู้สอนสุขศึกษา และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรมีการปรับเนื้อหาสาระแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ให้น่าสนใจ ทันสมัยต่อเหตุการณ์ และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2. นักเรียนชั้นดังกล่าวเห็นว่าควรจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเกม วัตถุประสงค์และประเมินผล การเรียนรู้ และควรประเมินทัศนคติ 3. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนสุขศึกษา นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน แสดงความสนใจ และต้องการในการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว

คำสำคัญ : 1. การพัฒนาหลักสูตร 2. ชีวิตและครอบครัว 3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อีเมล : meal_357@hotmail.com โทร : 05 322 2733

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อีเมล : lucked4761@gmail.com โทร : 05 394 4272

Study of fundamental data and current condition for developing life and family for lower secondary school students

Raweewan Chaimueng³ and Nongluck Kiengam⁴

Abstract

The main purposes of this research (Phase 1) are to study the fundamental data and current conditions for life and family development for the lower secondary school students which can be divided into 3 stages: 1. reviewing the related research papers and curriculum development; 2. collecting data by distributing questionnaires to school administrators, health education teachers, 10th-grade students and their parents based on 11 schools in the network of the Saint Gabriel Foundation of Thailand; and 3. analyzing data by using statistical measures. It was found that: 1. both of health education teachers and 10th-grade students shared their common views that the target the core curriculum (201) and related activities should be more interesting, up-to-date, applicable for students' daily life. 2. Academic instructions should be promoted by using games as well as students' attitudes should be involved. 3. All respondents expressed their interests and demands that the development of life and family curriculum should be executed.

Keywords: 1. The curriculum development 2. Life and family 3. Lower secondary school students

³ Ph.D. Candidate, Curriculum Teaching and Learning Technology Program, Faculty of Education, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand. Email address: meal_357@hotmail.com Tel: 05 322 2733

⁴ Assistant Professor, Ph.D., Faculty of Education, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand.
Email address: lucked4761@gmail.com Tel: 05 394 4272

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ความมุ่งหมายและหลักการในมาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ที่ได้กำหนดคุณลักษณะเด็ก และเยาวชนที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นวิสัยทัศน์ที่ประเทศต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ดังตัวอย่างข้อหนึ่งต่อไปนี้ คือ ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งกฎเกณฑ์และกติกาในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนให้เหมาะสมตามช่วงอายุ ตามร่างกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่มีแนวทางการเสริมสร้างบทบาทครอบครัว ชุมชน ศาสนาสถานให้เข้มแข็ง มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

เยาวชนโดยเฉพาะช่วงมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นวัยช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่กำลังมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ และความคิด โดยจะมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ ทำให้วัยรุ่นที่ไม่ได้รับการเตรียมตัวมาก่อนรู้สึกวิตกกังวลกับการเปลี่ยนแปลงนี้ ประกอบกับต้องเผชิญกับความคาดหวังของสังคมและผู้ใหญ่ที่มีต่อวัยรุ่น ช่วงนี้จึงเป็นช่วงสำคัญของวัยรุ่นที่จะต้องดำเนินชีวิตให้ผ่านไปอย่างราบรื่น เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ในแบบที่พึงประสงค์ วัยรุ่นมีความอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองทำให้วัยรุ่นมีความกระตือรือร้น และกล้าเสี่ยงที่จะเผชิญกับสิ่งแปลกใหม่อันจะนำไปสู่พฤติกรรมและการกระทำหลายอย่างของวัยรุ่น ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียแก่ตัววัยรุ่นเองและผู้อื่นได้ วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางสังคมมากขึ้นและกว้างขึ้น เริ่มแยกตัวเป็นอิสระจากครอบครัว และให้ความสำคัญกับเพื่อนมากขึ้น การแสดงออกให้เห็นถึงความต้องการที่จะเรียนรู้ทักษะ บทบาท และหน้าที่ของตนในสังคม การที่วัยรุ่นมีความยุ่งยากสับสน และวุ่นวายใจ เป็นเหตุให้ใจมีความละเอียดอ่อน และมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาทางจิตใจที่อาจนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อวัยรุ่นได้ เช่น ปัญหาติดเกม ปัญหาสารเสพติด ปัญหาเรื่องเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และปัญหาการตั้งครรภ์ เป็นต้น (Hongsanguansri, 2017: 436)

ผลของการสำรวจเด็กและเยาวชน ปี 2551 (National Statistical Office, 2010: 21) พบว่ามีเด็กไทยร้อยละ 61.8 ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ และที่อยู่กับพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่งมีร้อยละ 20.1 ซึ่งสภากาชาดด้านครอบครัว ปี 2555 พบว่าเด็กไทยในปัจจุบันไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือพ่อแม่แยกทางกันสูงถึงร้อยละ 36 ขณะเดียวกันพบเด็กที่ได้ทำกิจกรรมหรือใช้เวลาร่วมกันกับครอบครัว เช่น ท่องเที่ยว ปลูกต้นไม้ เล่นกีฬา ทำงานบ้าน ฯลฯ ในระดับบ่อยครั้งถึงเป็นประจำเพียงร้อยละ 45 (Ramajitti Institute, 2013: 9) ในการดำเนินชีวิตของครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลง คือ ทั้งพ่อและแม่ต้องแสวงหารายได้ ทำให้ไม่สามารถอบรมเลี้ยงดูบุตรได้เท่าที่ควร ส่งผลให้เด็กไม่ได้รับการดูแลที่เพียงพอ จึงถูกดึงดูจากสิ่งจูงใจภายนอกครอบครัวได้โดยง่าย ครอบครัวได้ลดบทบาทสำคัญต่อสมาชิกหลายด้าน ความห่างเหินระหว่างเด็กและผู้ใหญ่มีมากขึ้น ในขณะที่เด็กมีโอกาสที่จะเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ จากแหล่งอื่น ๆ มากกว่าในบ้านจนบางครั้งผู้ใหญ่ตามไม่ทัน และคาดไม่ถึงว่าเด็กจะรู้ได้ ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุในสังคมมีมากขึ้นได้ดึงดูดให้เยาวชนก้าวสู่โลกภายนอกมากกว่าการอยู่กับบ้าน การเลี้ยงดูเยาวชนนั้นหากปล่อยเป็นภาระของครอบครัวเพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ จึงทำให้โรงเรียน ชุมชน และสื่อมวลชนได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชน (Somprayoon, 1998: 157)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (Ministry of Education, 2010: 164-165) ระบุว่า สุขภาพ หรือสุขภาวะเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต ซึ่งทุกคนควรจะได้เรียนรู้เรื่องสุขภาพเพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมรวมทั้งมีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นกิจนิสัยอันจะส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพ วิชาสุขศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยมและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน สารที่เป็นกรอบเนื้อหา หรือขอบข่ายองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาประกอบด้วย 5 สาร ได้แก่ 1. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ 2. ชีวิตและครอบครัว 3. การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล 4. การสร้างเสริมสุขภาพสมรรถภาพและการป้องกัน 5. ความปลอดภัยในชีวิต ซึ่ง ชลดา เกื่อนเนา (Thuenna, 2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของครูโรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ซึ่งจากการสอบถาม และสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่าการเขียนพุทธพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยไม่ชัดเจน และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ การเขียนจุดประสงค์ไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน การสอนไม่มีประสิทธิภาพเพราะครูสอนหลายวิชา สอดคล้องกับจินตนา สรายุทธพิทักษ์ (Sarayuthpitak, 2012: 19) ซึ่งกล่าวว่า ปัญหาของการสอนวิชาสุขศึกษาในปัจจุบันที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนได้เท่าที่ควร เนื่องจากผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติในการตระหนักถึงปัญหาสุขภาพ และนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพเท่าที่ควร ครูมักใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย หรืออธิบายโดยให้นักเรียนฟัง และจดบันทึกเนื้อหาตามที่มีอยู่ในหนังสือเรียนมากกว่าเน้นเจตคติ ทักษะกระบวนการ และการปฏิบัติ ครูเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยสอดคล้องกับข้อมูลความพอใจของเด็กกับการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน ซึ่งพบว่ามีเด็กเฉลี่ยเพียงร้อยละ 39 เท่านั้นที่พอใจกับการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน และปรัชญาทางการศึกษาที่ผ่านมาของไทย มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างทักษะทางวิชาการให้กับเด็ก มากกว่าการสร้างทักษะชีวิตให้สัมพันธ์กับความรู้ได้ ทำให้การสอนทักษะชีวิต ซึ่งรวมไปถึงการสอนชีวิตและครอบครัวกลายเป็นวิชาแขนงในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก มีเนื้อหาการเรียนรู้ที่ตายตัวเป็นวิชาการ ไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและสภาพความเป็นจริง (Ramajitti Institute, 2013: 11) และผลจากการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างานนิเทศการสอน พบว่าครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาเน้นสอนเนื้อหาตามในหนังสือ สารชีวิตและครอบครัวในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่ตรงกับปัญหาวัยรุ่นในปัจจุบัน ไม่ทันสมัย ไม่ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของวัยรุ่น ทำให้นักเรียนไม่สนใจและไม่ตั้งใจเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้เห็นว่า หลักสูตรเป็นศูนย์กลางหรือเป็นหัวใจของการศึกษาในโรงเรียน ครูหรือผู้บริหารการศึกษาจึงต้องอาศัยหลักสูตรเป็นหลัก และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้รับประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการศึกษา เนื่องจากการพิจารณาคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาดีหรือไม่ ดูได้จากหลักสูตรของสถาบันนั้น ๆ โดยสุชาติ โสมประยูร และ เอมอัชชา วัฒนบูรานนท์ (Somprayoon, & Wattanaburanon, 2010: 76) ได้กล่าวว่า หลักสูตรที่ดี หมายถึงหลักสูตรที่ทันสมัย และสามารถแก้ปัญหาปัจจุบันของสังคมได้ เมื่อสภาพของสังคม หรือเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เปลี่ยนแปลง หลักสูตรก็ต้องเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพัฒนาตามไปด้วยอยู่เสมอ มิฉะนั้นหลักสูตรนั้นจะล้าสมัย และไม่อาจแก้ปัญหาของสังคมได้ การปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรจึงต้องกระทำ

อยู่เรื่อย ๆ ตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งนับได้ว่าเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันตลอดไป

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาเป็นการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในสาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว มาตรฐานที่ 2.1 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครัวในการวิจัยในระยะ 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีการศึกษา

การวิจัยในระยะที่ 1 นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ได้กำหนดวิธีการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 33 คน ครูผู้สอนสุขศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 33 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3,000 คน ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3,000 คน สังกัดโรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียล

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนสุขศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จาก 11 โรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเฮนเดลที่ระดับความเชื่อมั่น 99% และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 33 คน ครูผู้สอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 33 คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 550 คน และผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 550 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,166 คน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ผู้วิจัยเตรียมเอกสารเพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นเนื้อหาและรวบรวม ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาในสาระการเรียนรู้ที่ 2 ชีวิตและครอบครัว มาตรฐานและตัวชี้วัดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศึกษาหนังสือและเอกสารเกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนสุขศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม และความถูกต้องของการตั้งประเด็นคำถาม และการใช้ภาษา และนำข้อเสนอแนะมาทำการปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

พิจารณาตรวจสอบหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (ค่า IOC) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาทำการปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสอบถาม ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 33 คน ครูผู้สอนสุขศึกษา จำนวน 33 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 550 คน และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 550 คน จากโรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา โรงเรียนเซนต์หลุยส์ฉะเชิงเทรา โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี และโรงเรียนอัสสัมชัญนครราชสีมา

3. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนสุขศึกษา นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (ค่า IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.93 ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว จากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 33 ฉบับ ครูผู้สอนสุขศึกษา จำนวน 33 ฉบับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 550 ฉบับ และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 550 ฉบับ รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,166 ฉบับ

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2561 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561 รวมเป็นระยะเวลา 4 เดือน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่คิดเป็นร้อยละ ส่วนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนการจัดหลักสูตร ได้แก่ การอบรมครู การพัฒนาหลักสูตร และเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำคัญ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่าทางโรงเรียนไม่มีข้อกำหนดสำหรับครูที่จะสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 เห็นว่าเรื่องที่เหมาะสมต่อความสนใจและความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสาระตนเอง เรื่องบทบาทความหลากหลายทางเพศ ในสาระครอบครัว เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว เรื่องการปรับตัวและการอยู่ร่วมกัน ในสาระเพศศึกษา เรื่องทางเลือกในภาวะการท้องไม่พร้อม และในสาระทักษะในการดำเนินชีวิตเรื่องทักษะการสื่อสาร เพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่าการสอนควรเน้นสาระตนเอง จำนวน 13 คน

คิดเป็นร้อยละ 39.39 เห็นว่าผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว ได้แก่ การส่งเสริม สนับสนุนด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ การสนับสนุนด้านงบประมาณ การให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นกัลยาณมิตร และมีความเป็นประชาธิปไตย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว พบว่า

2.1 ครูผู้สอนสุขศึกษามีประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีคาบสอนที่เป็นเนื้อหาสาระชีวิตและครอบครัวจำนวน 5 - 10 คาบ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 มีการจัดการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้ชีวิตและครอบครัวตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ เรื่องความเสมอภาคทางเพศ เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีต่อเจตคติในเรื่องเพศ เรื่องการวางตัวต่อเพศตรงข้าม เรื่องลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เรื่องการยอมรับและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และพัฒนาการทางเพศ เรื่องทักษะปฏิเสธเพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่าควรปรับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ชีวิตและครอบครัว และเห็นว่าเนื้อหาสาระการเรียนรู้ชีวิตและครอบครัวตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 เป็นที่น่าสนใจและทันสมัยต่อเหตุการณ์ในยุคปัจจุบันสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและแก้ไขปัญหาได้จริงจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่าเรื่องที่เหมาะสมต่อความสนใจและความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสาระตนเอง เรื่องบทบาทความหลากหลายทางเพศ ในสาระครอบครัว เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว ในสาระเพศศึกษา เรื่องสุขอนามัยทางเพศ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ในสาระทักษะในการดำเนินชีวิต เรื่องทักษะการตัดสินใจในการเลือกการมีหรือไม่มีเพศสัมพันธ์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ครูใช้หรือเคยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนในคาบเรียนสาระการเรียนรู้ชีวิตและครอบครัวเป็นการบรรยาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีการตรวจผลงาน การสังเกต การทำงานกลุ่ม การตอบคำถาม การร่วมอภิปรายซักถาม ประเมินทัศนคติ การสอบวัดความรู้ และการทำแบบฝึกหัด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นด้วยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73

2.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ชีวิตและครอบครัวปานกลาง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 42.55 ในคาบเรียนมีการจัดการสอนเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จำนวน 481 คน คิดเป็นร้อยละ 87.45 คิดว่าเนื้อหาสาระการเรียนรู้ชีวิตและครอบครัวตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 เป็นที่น่าสนใจและทันสมัยต่อเหตุการณ์ในยุคปัจจุบันสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแก้ไขปัญหาได้จริง จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 52 วิธีการจัดการเรียนการสอนในคาบเรียน อยากให้จัดการเรียนการสอนเป็นเกม จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 16.55 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ชีวิตและครอบครัวอยากให้ประเมินทัศนคติจำนวน 550 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เหมาะสมต่อความสนใจและความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสาระทักษะในการดำเนินชีวิต เรื่องทักษะการสื่อสารเพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในสาระเพศศึกษา เรื่องอย่างเข้าสู่วัยแรกรุ่น จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ในสาระครอบครัวเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 44 ในสาระตนเองเรื่องบทบาทความหลากหลายทางเพศ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 36 เห็นด้วยที่จะมีการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 487 คน คิดเป็นร้อยละ 68.54

2.3 ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทราบว่ามีการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ชีวิตและครอบครัวในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรสาระแกนกลางพุทธศักราช 2551 จำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เหมาะสมต่อความสนใจและความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสาระครอบครัว เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว จำนวน 450 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 ในสาระเพศศึกษา เรื่องทางเลือกในภาวะการท้องไม่พร้อม จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 ในสาระตนเอง เรื่องสัมพันธภาพที่ระหว่างเพื่อน แพน จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ในสาระทักษะในการดำเนินชีวิต เรื่องทักษะการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสุขภาพทางเพศ เรื่องทักษะการสื่อสารเพื่อการพัฒนาสัมพันธภาพที่ดี จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10 การสอนหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนให้เน้นสาระตนเอง จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เห็นด้วยที่จะมีการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 510 คน คิดเป็นร้อยละ 92.72

อภิปรายผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นำเสนอผลการอภิปรายดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร และมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรโดยให้การส่งเสริม สนับสนุนด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ การสนับสนุนด้านงบประมาณการให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นกัลยาณมิตร และมีความเป็นประชาธิปไตย ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เห็นด้วยที่จะมีการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว และการแสดงความคิดเห็นถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีของหลักสูตรและกระบวนการสร้างหลักสูตร Ornstein, & Hunkins (1993: 289-291) ได้กล่าวถึงผู้บริหารแม้ว่าไม่มีบทบาทโดยตรงในการใช้หลักสูตร แต่ก็ควรมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ การแสดงผู้นำทางวิชาการ การสนับสนุนด้านงบประมาณ ตลอดจนการให้กำลังใจ ให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นกัลยาณมิตรและมีความเป็นประชาธิปไตย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าครูผู้สอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เห็นว่าควรมีการปรับเนื้อหาสาระแกนกลางพุทธศักราช 2551 ให้เป็นที่น่าสนใจและทันสมัยต่อเหตุการณ์ในยุคปัจจุบัน และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและแก้ไขปัญหาได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง จุดประสงค์ของหลักสูตร และเป็นผู้คัดเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ ตลอดจนการกำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผล Doll (1996: 362; cited in Nilwichian, 2003: 13) กล่าวว่าครูมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติการด้านหลักสูตร 3 ประการ คือ การวางแผน และทำงานกับนักเรียนทุกคน ศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับ

หลักสูตรกับครูคนอื่น ๆ สอดคล้องกับนักเรียนที่มีบทบาทมากขึ้นในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย จุดประสงค์ ตลอดจนสาระการเรียนรู้และประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Doll (cited in Ornstein, & Hunkins, 1993: 289) ที่ว่า ผู้เรียนคือผู้ริโภคทางการศึกษา ดังนั้นจึงมีสิทธิ์ที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่เขาต้องการ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เห็นว่าในคาบเรียนอยากให้อาจารย์จัดการเรียนการสอนเป็นเกม และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นการประเมินทัศนคติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าวัยรุ่นเริ่มเป็นตัวของตัวเอง รู้จักคิด และตัดสินใจเองได้ และเด็กรุ่นนี้ต้องการอิสรภาพในทางความคิด มากกว่าที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ การที่เด็กจะปฏิบัติในสิ่งใดก็ต่อเมื่อตัวเองเชื่อและศรัทธาในสิ่งนั้น ๆ เสียก่อน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการสอนสุขศึกษา คือ การสอนให้นักเรียนเกิดความรู้ (knowledge) เจตคติ (attitude) และการปฏิบัติ (practice) ที่ดีทางสุขภาพ ดังนั้นการสอนวัยรุ่นจึงเปลี่ยนมาเน้นด้านเจตคติเป็นอันดับแรก (Somprayoon, & Wattanaburanon, 2010: 178) ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เห็นว่าควรเน้นการสอนสาระตนเอง สาระครอบครัว สาระทักษะในการดำเนินชีวิตในโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางสังคมมากขึ้นและกว้างขึ้น เริ่มแยกตัวเป็นอิสระจากครอบครัว และให้ความสำคัญกับเพื่อนมากขึ้น การแสดงออกให้เห็นถึงความต้องการที่จะเรียนรู้ทักษะบทบาทและหน้าที่ของตนในสังคม สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียนในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (Ministry of Education, 2010: 166) เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนเข้าใจ ยอมรับ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกทางเพศ ความเสมอภาคทางเพศ สร้างและรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น และตัดสินใจแก้ปัญหาชีวิตด้วยวิธีการที่เหมาะสม ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้สอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความเห็นสอดคล้องว่าเรื่องที่เหมาะสมต่อความสนใจและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัว ในสาระตนเอง เรื่องบทบาทความหลากหลายทางเพศ ในสาระครอบครัว เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว ในสาระเพศศึกษา เรื่องทางเลือกในภาวะการท้องไม่พร้อม ในสาระทักษะในการดำเนินชีวิตเรื่องทักษะการสื่อสาร เพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ได้ทวีความรุนแรงสูงมากขึ้นเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านทัศนคติและพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ การทะเลาะวิวาท การเสพติดสารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และขาดความรู้ความเข้าใจในการคุมกำเนิด ความรุนแรงทางเพศเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องให้ความสนใจมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับสาระที่เป็นกรอบเนื้อหาหรือขอบข่ายชีวิตและครอบครัวของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (Ministry of Education, 2010: 172-173) ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องคุณค่าของตนเองและครอบครัว การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกทางเพศ การสร้างและสัมพันธภาพกับผู้อื่น สุขปฏิบัติทางเพศ และทักษะในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 24 ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Figen, & Lizbeth (2007) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเพศศึกษาสำหรับวัยรุ่นชาวตุรกี มีเนื้อหาประกอบด้วยวัยแรกรุ่น อัตลักษณ์ทางเพศและการปรับตัว ความสัมพันธ์ในครอบครัวการคบเพื่อนต่างเพศ การสื่อสาร การเจรจาต่อรอง การขอความช่วยเหลือ การงดมีเพศสัมพันธ์ การล่วงละเมิดทางเพศ ความหลากหลายทางเพศ

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบันเพื่อการพัฒนาหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทำให้ผู้วิจัยได้มีข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัจจุบัน ในประเด็นสาระการเรียนรู้และประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสร้างหลักสูตรชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในการวิจัยระยะที่ 2 ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างหลักสูตรชีวิตและครอบครัว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ควรมีการศึกษาผลการใช้หลักสูตรชีวิตและครอบครัว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

References

- Figen, C., & Lizbeth, A. G. (2007). Development of a Sex Education Programme for 12-year-old to 14-year-old Turkish Adolescents. **Journal Sex Education Sexuality, Society and Learning**, 7(2): 127-141. [Online]. Retrieved January 5, 2019 from <https://eric.ed.gov/?id=EJ828915>
- Hongsanguansri, Sirichai. (2017). **Effect of Teenager's Love Seeking on Health and Guideline for Providing Providing Supports** (วัยรุ่นหวั่นรักผลกระทบต่อสุขภาพและแนวทางการช่วยเหลือ). [Online]. Retrieved March 2, 2018 from <http://164.115.41.60/knowledge/p=436>
- Ministry of Education. (2010). **2008 Basic Education Core Curriculum** (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551). Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao.
- National Statistical Office. (2010). **Report on 2008 Children and Youth Survey** (รายงานผลการสำรวจเด็กและเยาวชน ปี 2551). [Online]. Retrieved December 2, 2018 from http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/ด้านสังคม/สาขาประชากร/Children_and_youth/2551/6.รายงานฉบับสมบูรณ์.pdf
- Nilwichian, Hansa. (2004). **School-based Curriculum Development: Principle and Practice** (การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหลักการและการปฏิบัติ). Pattani: Education Technology Division, Prince of Songkla University at Pattani Campus.
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (1993). **Curriculum: Foundations, Principles and Issues**. Boston: Allyn and Bacon.
- Ramajitti Institute. (2013). **Child Watch and Conditions of Children and Youths in 2011- 2012Z** (Child Watch กับสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนในรอบปี 2554-2555). Bangkok: Thai Health Promotion Foundation.
- Sarayuthpitak, Jintana. (2012). **Instructional Materials for 2723358: Health Education Instructional Methodology** (เอกสารการสอนรายวิชา 2723358 วิธีวิทยาการสอนสุขศึกษา). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Somprayoon, Suchart, & Somprayoon, Wanne. (1998). **Instruction on Sex Education** (การสอนเพศศึกษา) (4th ed.). Bangkok: Thai Wattana Panich.
- Somprayoon, Suchart, & Wattanaburanon, Aim-Utcha. (2010). **Health Education Instruction** (การสอนสุขศึกษา). Bangkok: Mental Health.
- Thuennao, Chollada. (2005). **Using School-based Curriculum on Health Education and Physical Education Learning Strands of Teachers of Schools Affiliated to Saint Gabriel Foundation of Thailand** (การใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาครูโรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย). Master's dissertation, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.